

In memoriam prof.dr.ir. J.G. Niesten

Op 25 maart overleed prof.dr.ir. J.G. Niesten, emeritus hoogleraar Elektrotechniek van de TH Bandung Indonesia en van de TU Eindhoven, in de leeftijd van 76 jaar. Jan Niesten studeerde in 1942 met lof af als E-ingenieur aan de TH Delft en bleef daar werken tot eind 1943. Hij promoveerde in 1949 en was tot eind 1955 hoogleraar in de elektrotechniek aan de TH Bandung, in dienst van het Indonesische gouvernement, en tevens belast met de leiding van het Centraal Elektrisch Laboratorium van het ministerie van Openbare Werken en Energie. Direct na zijn terugkeer uit Indonesië werd hij als adviseur toegevoegd aan de Commissie De Quay, die de plannen voor de totstandkoming van de TH Eindhoven uitwerkte. Op 5 november 1956 volgde zijn benoeming tot gewoon hoogleraar electrotechniek, als één van de eerste drie van de Afdeling der Electrotechniek.

Professor Niesten is vanaf het allereerste begin intensief betrokken geweest bij de opbouw van de huidige TUE en van de faculteit E in het bijzonder. Voor zijn eigen vakgebied sloeg hij nieuwe wegen in, mede geïnspireerd door wat hij in de VS had leren kennen: 'elektrische machines' werd 'elektromechanica' en onverbrekkelijk werd daaraan 'machine-elektronica' gekoppeld, destijds een geheel nieuwe discipline. Bovendien sloeg hij alle pogingen af om 'elektromechanica' uitsluitend te zien als onderdeel van 'elektrische energietechniek'; elektromechanica bedient immers de gehele techniek. Dat zijn destijds bestreden visie juist is geweest, bewijst zowel de huidige stand van de techniek als de inrichting van het onderwijs van ons vakgebied 'elektromechanica en vermogenselektronica' in de geïndustrialiseerde wereld. In de samenstelling van zijn vakgroep en in het onder zijn leiding gegeven onderwijs kwam zijn vernieuwende aanpak tot uitdrukking, evenals in de diversiteit van de onder zijn promotorschap tot stand gekomen dissertaties. In het midden van de jaren zeventig was Niesten bestuurlijk actief: als bestierder van de eigen vakgroep, decaan/beheerder van E, plaatsvervangend rector van de TUE, bestuurder van het KIVI, commissaris en adviseur van bedrijven, beleidsmaker en -uitvoerder van normalisatie, initiator en motor van samenwerkingsprojecten met twee Indonesische universiteiten. Kenmerkend voor de onderwijsman was dat hij erop stond om toch zelf zijn colleges te blijven geven; voor de studenten en in het bijzonder voor de studievereniging Thor bleef hij zeer toegankelijk.

In die tijd troffen hem enkele ernstige hersenbloedingen. Gelukkig echter volgde een toegift van meer dan twintig jaren. Na een met ongelofelijke levenswil en ijzeren discipline volgehouden revalidatie keerde hij terug in het gewone leven, in de luwte van de universiteit maar allerm minst op de achtergrond. Waar anderen de moed zeker zouden hebben opgegeven, bleef Jan Niesten letterlijk en figuurlijk op de been. Zijn aanstekelijke humor en levenslust waren gebleven; korzeligheid en haast hadden tot ieders blijde verrassing plaats gemaakt voor mildheid en geduld. Zijn onmiskenbare handicaps wilde hij zoveel mogelijk negeren. Er volgden nog bijna tien jaren, tot aan zijn pensioengerechtigde leeftijd, waarin hij gewoon colleges gaf, royaal aandacht besteedde aan studenten en aan Thor en Waldur en actief bleef binnen KIVI en bedrijfsleven. Ook tijdens zijn emeritaat was hij nog vele jaren intensief bij gebeurtenissen binnen de TUE betrokken, totdat dit hem door een ongeval definitief onmogelijk werd gemaakt. Gedurende de laatste paar jaren hebben nog velen contact met hem gehouden. Uit eigen ervaring weten wij dat niemand dit als een onaangename verplichting kan hebben opgevat.

Koos Schot en Paul Goemans, namens de groep EMV